

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae socială-culturală. Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Prețul grîului.

S'a isprăvit cu tăiatul grîului, mașinele de treerat sînt puse în lucrare. După cît se știe pînă acuma, jugherul dă 6—8 măji metrice. Cantitatea e bună, 78—80 de kilograme la Hectolitr, deci destul de bună și greutatea, care face calitatea grîului, Remine, că țaranul să se bucure de rezultatul muncii sale și să nu-și lapede grîul pe prețuri nepotrivite. E lucru cunoscut, că industriașul, meșteșugarul, negustorul, fabricantul, cînd își desface marfa, el singur îi croește prețul. Cum alți breslași nu lucrează sub 20—30% venit curat, și agricultorul, consultînd împrejurările, are dreptul a-și stabili el singur prețul produselor sale. Pentru a fixa prețul grîului, e delipsă să se facă puțină socoată. Să se ia prețul unui jugher ca un capital investit, cam 800—1000 coroane, căci numai un astfel de pămînt dă media de 6—8 măji metrice, și ca să aducă acest capital numai 5—6% venit curat, ar fi absolut necesar, ca prețul grîului să nu se sloboadă sub 20 coroane quintalul, căci numai așa vom putea avea după vinderea a 6—7 măji metrice, suma de 120—140 coroane, din care sumă avînd

să se detragă toată cheltuiala avută cu ogoritul, aratul, sămănatul, două grăpături, plivitul, tăiatul, căratul treerat, porția și sămînța, restul ar fi să fie venitul după capitalul investit în pămîntul arabil, care, luînd în considerare și anii cei răi, cînd nici lucrul nu i-se răsplătește bietului agricultor, nici cînd nu trece la noi peste 5—6%.

Astfel piața grîului ar trebui să dea despăgubire și pentru anii mai slabi. Acum se ivește întrebarea, ce să fie cauza, că agricultorul nu poate să realizeze un câștig mai bun? *Bursa*, care are menirea de a egala prețurile într'o țeară, la noi abuzează prin a suprima prețurile cerealelor după voea și placul ei. Cînd prin nimica nu era motivată această procedură, precum bunăoară acum două ani, cînd bursa a fost devalvat prețul grîului la 11—12 coroane, fiind pe aceea vreme în toate țerile 20 coroane prețul grîului, instituțiunea aceasta, prin care ațiția speculanți își agonisesc milioane peste milioane. Ar fi deci o necesitate imperativă, că agricultorii să paralizizeze această acțiune nefastă a bursei, pînă la reformarea ei, prin tovarășii și prin înțelegere comună, și să nu sufere, ca cu avutul lor să se joace alții. Să

facă afront țaranii, refuzînd prețurile nepotrivite și avînd să-și fixeze ei singuri prețul produsului lor. Vor veni atunci speculanții la țaran acasă și îi vor îmbia alte prețuri!

Băncile noastre încă ar avea de îndeplinit aici o datorință social-economică față de popor, sărînd în ajutorul nevoișilor plugari, ca să nu fie siliți a-și vinde grîul cu prețuri reduse; să înțeleagă odată pe cari îi privește, cum și ce ar fi de făcut!

De încheiere mai amintesc, că nu e bine a se produce unilateral numai grîu și porumb, precum se întîmplă aceasta la plugarii noștri, căci în modul acesta se produce prea mult grîu, o împrejurare ce încă contribuie la scăderea prețului cerealelor, ci țaranii noștri să producă și nutrețuri pentru vite, ocupîndu-se mai intensiv cu creșterea vitelor, așa economia va fi mai lucrativă pentru dinșii; să nu contribuie ei singuri la devaluarea prețului cerealelor. De altă parte ameliorînd solul; cu un cuvînt trebuie și plugarul să-și întogmiască economia. Dar laasta se recere *mai multă carte* și pricepere. Deci ca și ai noștri să poată ține pași cu alte popoare, trebuie să dea zor cu starea materială, care e temelie la toate. **Dr. I. Manguica.**

Foiță originală.

Zorile.

VI.

Natural că pe mîna dreaptă, spre răsărit. E curioasă poziția mortului, care stă tot în calea umbrei spre mează noapte, la dreapta are răsăritul, la stînga scăpătutul. Sufletul lui e în umbră și calea veciniei merge pîn' la rîuri la un loc. Despărțirea e scurtă, dar distanța dintre ele, deși aproape e mare, căci se întinde pentru toată vecia plăcerilor sau durerilor. Togmai de aici, din această umbră, din acest întunec se naște necesitatea pentru lumină, căci optimismul social nu îngăduie în momente triste nici păcătoșii să sufere. Psihologia dragostii e mai miloasă, decît plata moralei sociale. Fapte rele în momentul pedepsii legilor omenești de exemplu ne înduioșază. Contrastele sufletești sînt toldeuna într'o luptă înverșunată. Niobe din vechime își trage plata meritată, inima noastră se sfășie de durere la privirea grupei de marmură. Prometen a furat focul, lumina, din cer și i-a devenit slav, plăcerile lui Adam și Eva din raî le ispășim noi și numai Dzeu știe, cînd vom călca moartea lor prin moarte, și ne va răsări și nouă soarele dreptății.

Mortul pleacă dela lumină la întunec, ochilor lui nu li-e permis să vadă, urechilor li-e interzis să audă, și sufletul lui stă buimăcit de atita jale și plîngere. Întunecul nu-i ușurează calea. Bocitoarele îi dau sflat pe care cale s'apuce;

rudele îi pun bănuși să plătiască vislașul Charon, cinelui Cerberos îi pun un colăcel, toiagul lui de călătorie e un biticea de ceară care se topește și se tocește, lumina, ce i-a ținut-o cînd și-a dat sufletul o țin să-i aprindă memoria la pomeni și el sărmanul pe lingă sprijin totuși e rătăcit. Fatum i-a hotărît moartea și morala credinții noastre îl pornește pe calea veciniei în cap de amurg. De-aceia surorii lui se roagă de zinele luminii, de zori, să grăbiască și să-i lumineze calea.

„Zori, dragimi surori,
Ce mi-ați zăbovit,
De nu mi-ați zorit
Într'astă dimineață
Ca erî dimineață?”

Le întrebă cîntecul jalnic și duios al bocitoarelor, ear ele răspund:

„Noi ne-am zăbovit
Pîn s'o despărțit
Suflet dela trup,
Ca cum se desparte
Zi de cătră noapte“.

Dece le-a fi pus atotputernicia lunei să fie martore la aceasta nenorocire, nu se poate ușor înțelege. Întrebările se repetază, ca niște ectenii ale durerii nesfîrșite, ear răspunsurile trezesc ecoul trist al armoniei familiare din dragostea noastră. Mortul defilează pe dinaintea părinților, fraților și surorilor, marșul de paradă e sunetul trist al clopotelor, ear comanda mersului sînt vaietele bocetelor. Zorile nu zoresc și nu-i luminează calea sufletului stîns dintr'e vii, pînă și steua mortului

i-a căzut de pe cer și s'a stîns. Luminatul romantic al stelelor e acum un întunec cătră vecuire, un ce nepriceput cătră înfinit.

Viața organică suferă o prefacere anorganică. Aceasta trebuie să se facă la lumină mică și receală, deaceia bocitoarele se adresează soarelui:

Soare, dragu-mi soare,
Ia nu mi-ți grăbi
Soare a răsări
Pînă fiu o porni...

Cliciova.

La Greci se părea că mortul nu e curat, de-aceia a trebuit să-l îngroape nainte de răsărirea lui, și acest obicei a devenit mai apoi legea lui Solon. Și și la noi se spală pe mîni și curătesc casa; unde a zăcut mortul, datină foarte bună, impusă azi nu numai de credință, ci și de igienă publică.

Zorile s'au revărsat și soarele a răsărit, ear durerea incolțită în inima noastră crește la lumina dragostei și dorului nostru pentru cel repostat. Cununile de flori și mirosul de zmirnă și tîmie îi împodobesc pentru scurte momente lăcașul de veci, dovedind din nou nimicnicia vieții noastre. Mai iute vor ara cerbi și vor secera ciutele înhamate la mașinele agricole, îmblînziți de progresul utilitarismului nostru, decît ca să poată, învia și întoarce pe cei morți închipuirea noastră. Pietatea însă le leagă memoria în pomenile noastre lumești și în pomelnicele bisericesti.

Dr. Iosif Popovici.
(Sfîrșit).

Țăranul nostru.

V.

Omul cu purtare bună face numai bine, dar și petrece bine în lume.

Popoarele vechi țineau mult la purtarea cuviincioasă, și ni-se dovedește că poporul predat desfrinării, n'a fost cu trăinicie pe pământ.

Cită vreme Românul ținea la purtarea cu cuviință, ținea la curățenia căsătoriei și la cinstea casei sale, era un popor cu sănătate și vlagă, puternic și frumos, vesel și îndestulit. La părinții noștri vorba dată era ca sfântă; ei cunoșteau omenia, și se prețuiau între sine; dar îndată ce veni în atingere cu oamenii vicleni, necinstiți și iubitori de câștig, începe a peri ușor și dintre noi purtarea bună, și asta o să ne sape groapa.

Ca să nu perim prin purtare necuviincioasă, v'ași sfătui cu dragoste: să părășiți concubinatele, căci asta ne întunecă numele cel bun, și ne pune în rînd cu sălbăticiunile, apoi ne mai pricinuește și sărăcie și rușine. Din concubinaj se nasc copii fără părinți, cari devin cu vremea groaza omeniei, și noi ne învrednicim de osîndă.

Feriți-vă de prietenia celor fără omenie, nu primiți a fi mincinoși.

Clevetitorul încă-i om necinstit, ca și celce pofteste avere străină, ca și nemilosul cămătar.

Să mai slăbim și din credința deșartă, căci vrajitoriile ne fac de rușine înaintea străinilor, și ne respiră și puținul câștig ce ne mai prisosește.

De dorit ar fi ca să scuturăm de pe noi beteșugul, priciuitor de sărăcie, numit lenea, căci leneșul e hoț, fură vremea lui Dumnezeu.

Omul leneș se moleșește, și deși viu, îl putem socoti între cei morți.

Părinții noștri ziceau, că: lenea e pricina tuturor relelor; ear proverbul glăsuește: „Vara întins la umbră doarme, și earna moare de foame“. Ori că: „Cine a lene se tirăște, și Dumnezeu îl părăsește“.

Înțeleptul Solomon zice în „Pilde“: „Celce lucră se va sătura, ear leneșul se va umplea de sărăcie“. De răul lenei se vor

pleca grinzile casei, și de răul întîzierii minilor — va pica casa.

Să nu lenevim, ci mai ales să grijim a ne cultiva omeniește și cuninte curelușa de pământ, ca să ne hrăniască și ajutoreze.

Oare n'ați observat, că celce lucră, e pururea sănătos. Omul harnic și lucrător e vesel, căci are de toate; ajunge a fi neatîrnător; are la îndemîna spre a-și plăti dările, și n'are datorii. Omul lucrător e o binefacere pentru omenime, căci lucrînd își agoniște avere; ajunge a fi un tată adevărat, îngrijind ca fii săi să aibă îndeajuns.

Leneșul e un putrigai, om nesănătos, ca o apă stătută și imputită; e neîndestulit cu soartea, copleșit fiind de datorii și neajunsuri, e atîrnător de cel bogat, primejdios omeniei, ajungînd cu vremea cerșitor și hoț; ear sărmana lui familie rămîne pe drumuri.

preot **Sinisie Bistreanu.**

IGIENĂ.

— Despre îmbrăcăminte. —

de

Dr. Gheorghe Crăniceanu.

Firul (fibra) de bumbac e foarte trainic, purtare, la spălat nu se strînge, e foarte neabsorbitor de apă, și conduce căldură ceva mai încet decît pînza de cînepă sau de in, dar mult mai repede decît lîna. Bumbacul mai e apoi și ieftin. Firele de in sînt mai fine și mai moi și decît ale bumbacului, absorb apa ceva mai bine. La alegerea pînzei de in să căutăm la netezimea firului și la finețea și densitatea țesăturii. Lîna conduce rău căldura, și poate absorbi foarte multă apă, ceiace este important cînd asudăm, căci scapă corpul de apa ce se produce; de altă parte evaporățiunea din țesătura de lîna se face numai la stratul din afară, și încet, încît corpul nu resimte tare receala produsă prin evaporățiune.

Încontra frigului ne ferește mai bine lîna, încontra căldurii, stofe de culoare albă; ear încontra vînturilor friguroase, în locul prim, pelea (cojoc) și cauciucul, apoi lîna, și infine bumbacul sau pînza de in. Borangicul stă pe aceeași treaptă ca și pînza de cînepă. În privința formei cămeșii este de observat că la purtarea pantalonilor de dimie este mai rațională portarea cămeșii în pantalon, pentru că astfel dimia aspră nu vine direct în contact cu pelea. Afară de jupueli și beșicute putem numi anumite boale, ce s'ar produce de frecările cu materii aspre, dar în general se poate zice, că unde există deja o predispozițiune pentru

boale de pele, frecările dau nșor impulsul la nașterea lor. Tot aceste motive pledează și pentru unificarea ciupagului cu poalele fameești, prin ceiace îndoiturile poalelor iau o formă mai puțin noduroasă.

Apoi mînecele largi ce le au mai cu seamă moșnegii la cămășile lor, și femeile la iia, sînt improprii pentru timpurile reci, cînd mai cu seamă cei bătrîni recesc atît de ușor, decît mai bine să fie ca bertițe. La gît sînt așa de largi, că nu sufer ca alte popoare de strangularea gîtului, ba adeseori sînt detot deschise vara-earna, și peptul s'a obicinuit cu asprimea erneli și cu arșița soarelui, de unde și are acel aspect numit de *Obedenaru* „iferemie habituela“, și care a făcut, probabil, pe Peneș curcanul să enunțe că „Românul are șapte vieți în peptul său de aramă!“ Și în vechime se purta gîtul gol, pecînd cravata actuală e detot modernă abea dela începutul Secolului al optsprezecelea. Cînd cămașa e pătrunsă din afară, fie de sudoare, fie de apă, trebuie numaidecît schimbată, sau dacă nu se poate aceasta, omul ce o poartă trebuie să se înveliască în o haină mai groasă, pentru ca evaporățiunea să nu se facă prea repede: sau cînd e frig, să nu vină receala în contact cu cămașa udă și prin aceasta cu corpul.

La femeii cămașa prea groasă poate freca pelea mai delicată a pepturilor, cauzînd imflamațiuni, dar în timpul alăptării e supărătoare și pentru cel născut.

Afară de bumbac, cînepă, in, și borangic, ce se întrebunțează la pînzeturi, se mai cumpără și materii gata pentru cămăși sau haine femeiești, ca: creton, pichet, stambă, care neavînd însă țaria celor făcute în casă, aduc cu sine modificarea portului într'acolo, că li-se mai adaugă și alte haine, un surtucel, și altele mai trainice și mai rezistente la intemperii.

Izmenele, cu încreșturile aspre dela încingătoare, sînt deasemenea supărătoare. În Franța au mers unii autori pîn'acolo, încît afirmă că izmenele, fiind croite prea sus între picioare, comprimă testiculii, îi face să se atrofieze, și astfel rassa degenerază. De n'ar fi alte cauze, pentru degenerarea rasei decît aceasta, atunci nu m'aș neliniști de viitorul poporului român.

Convocare.

În senzul ȘS-lor 23 și 25 din statute membri *Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român* se convoacă la

Adunarea generală ordinară

în *Șimleu*, în zilele de 7 și 8 August st. n. 1908.

Programul adunării este:

Sedința I.

Vineri, la 7 August st. n. la orele 10¹/₂ a. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale. 2. Inscrierea delegaților prezenți. 3. Raportul general al Comitetului central. 4. Alegerea comisiunilor pentru a) examinarea raportului general; b) cenzurarea socotelilor anului 1907 și a proiectului de budget pentru anul 1909; c) Prezintarea eventualelor propuneri.* 6. Conferință literară de Oct. C. Tăslăuanu.

Sedința II.

Sîmbătă, la 8 August st. n. orele 10 a. m.

1. Conferință economică de Romul Simu. 2. Rapoartele comisiunilor. 3. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1909. 4. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal. 5. Închiderea adunării generale.

Sibi, din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută la 25 Iunie 1908.

Ioșif Sterea Șuluțu m. p. O. C. Tăslăuanu m. p.
prezident. secretar.

Comitetul arangeator din Șimleu aduce la cunoștință că a făcut dispoziții să întruniască și popor la serbările „Astrei“. Ziua întă a serbărilor va fi ales destinată poporului. Seara va fi reprezentație teatrală pentru popor, reprezentîndu-se o piesă de ocazie a dlui Dr. Dionisie Stoica.

Tot dela comitet a pornit idea compunerii și tipăririi monografiei comitatului Sălajului, cu

* Eventualele propuneri au să fie prezintate în scris prezidiului „Asociațiunii“ (în Sibiu, Strada morii Nr. 6) cu 8 zile înainte de adunarea generală.

Cugetări.

Învățătura falză e ca o lumină arzătoare, care usucă fragedele vlăstare ale credinții religioase.

Neîncrederea e o dovadă despre conștiința slăbiciunii proprii.

Îndoiala pentru suflet e ca amețea pentru corp. Și uneia și alteia îi lipsește siguranța Țiturii. Căderea poate urma în orice moment.

Mîndria și vanitatea sînt surori bune a căror mamă e — prostia.

Închipuitul e ca orbul; umîndoi calcă de sus, și pot cădea ca din pod.

Copii și naivii întreabă la toate: de ce? Par'că am putea răspunde la toate.

Puțin se mulțumesc numai c pînea de toate zilele; cei mai mulți rîvnesc după aurul schipitor, care să le asigure belșugul pentru toate zilele.

Luxul e praf aruncat în ochii lumii. El orbește și înneacă mai întă pe celce îl folosește.

Nemulțumirea e pîrghia premenirilor și a reformelor.

Nimic nu e mai sigur decît moartea, și cit de puțin ne pregătim de moarte.

Învățînd vezi cît ești de ne'nvățat.

Adevărul e ca soarele. El încălzește și dă viață. Nourii amăgitori ai minciunii îl pot ascunde pe un timp. Cînd acești nouri se împrăstie, el se ivește în toată strălucirea sa binefăcătoare.

Lumea-î afita cît o cunoaștem.

Înzădar căutăm fericirea în lumea largă; ea zace în noi înșine.

Dela a voi pînă a putea e o distanță mare, care nu se poate percurge decît prin muncă și răbdare.

Voința tare produce rezultate mari. Credința singură face nimin.

Cuvîntul lui Christos „tot celuice, are i-se va da și îi va prisosi, și celuice n'are, și ceiace i-se pare că are să va lua dela dînsul“ e dreptatea deplină a respălării după vrednicie.

Vrednicia este voința firmă, pusă în lucrare fără preget, spre binele propriu și spre binele altora.

A fi mulțumit cu toate, e a fi fericit. Deacea rarî oameni sînt fericți pe pământ, pentru că pe cei mai mulți nemulțumirea îi însoțește la tot pasul.

Avram Corcea.

oocazia venirii Astei la Șimleu. Tipărirea acestei monografii, cuprinzând vr'o 20 coale de tipar cu peste 100 fotografii originale, e pe sfârșite și se va pune la dispoziția publicului în zilele serbărilor.

Comitetul roagă pe toți cei ce doresc a participa, să se anunțe cât mai în grabă, cel târziu până la 1 August (19 Iulie) a. c., căci altcum nu poate garanta de cvartir. Cvartire sînt de trei feluri: grătuite, la particulari cu 2 cor. pe 24 ceasuri, și la hotele. Ceice se anunță sînt rugați a arăta ce fel de cvartir doresc.

De asemenea și *ceice doresc a participa la banchet* sînt rugați a se anunța deodată cu anunțarea participării, cel târziu până la 1 Aug. st. n., căci altcum comitetul aranjator nu garantează. Tăcîmul costă 5 cor. de persoană. Pentru țărani 2 cor. 60 b.

Invitări nu se trimit, prinurmăre se privesc de invitați toți Români care se interesează de propășirea noastră culturală.

După încheierea serbărilor, Duminecă, 9 Aug. n., se va face peregrinaj la mormîntul din Bocșa-română al lui Simeon Bărnăuțiu, dela nașterea căruia se împlinesc 100 ani. Se va face și o excursiune la Moigrad, fosta capitală a Daciei porolisene.

N. B. Însinuările pentru cvartirare și banchet, precum și cereri de informațiuni, sînt a se adresa dlui *Ioan P. Lazar*, președintele comitetului aranjator.

Onor. oaspeți au legătură cu trenul pînă în Șirului: prin Orade, Carei, și Cluj, Bistrița, Gherla, Dej, Jibou, Zălau.

Economie.

Situația agricolă.

În jumătatea a doua a lunii Iunie în mai multe locuri au fost ploii mari, cari au contribuit foarte mult la îmbunătățirea recoltei. În mai multe locuri a fost și grindină, care a cauzat mari pagube. Lipsa de ploae a fost simțită mai ales pe șosele, unde frînțele sînt foarte slabe. În părțile cîmpilor seceratul este pe sfârșite, și în multe locuri s'a început treeratul.

Griul de toamnă în multe locuri este tăciunos, ear în părțile deluroase este ruginos, prin ceiace scade foarte mult valoarea lui. În general paiele griului sînt foarte slabe. Se așteaptă o recoltă de 6.04 q., sau în general aproape 36.60 milioane q. față de recolta din anul trecut, care a fost de 32,80 milioane q.

Secara este toată secerată pe cîmpie. În urma treeraturilor de probă s'a ajuns la un rezultat de 6.03 q., ear în general se prevede o recoltă de 11.64 milioane q., ceiace nu se poate asemăna nici cu o recoltă mijlocie.

Orzul de toamnă este în general secerat, și pestetot a dat o recoltă destul de mulțumitoare. Cel de primăvară nu a corespuns așteptărilor și e foarte slab. Recolta după jugherul catastral se prețuște la 6.25 q., ear cea mai frumoasă recoltă a fost în com. Brașov, unde se apreciază la 8.51 q. de jugh. cat. Anul acesta recolta orzului de primăvară e cu mult mai slabă decît cea din anul trecut.

Ovășul în general este foarte slab, deacea și prețurile sînt foarte mari.

Rapița este aproape peste tot secerată. La început se prevedea o foarte bună recoltă, însă fiind bîntuită de insecte, rapița este foarte slabă.

Porumbul, care la început se dezvoltă foarte frumos, acum din cauza lipsei de ploae e cam slab. În părțile unde a ploiat, cucuruzul a început a da roade, ear unde nu a ploiat, e foarte mic și frunzele au început a se pâlî. Numai atunci se așteaptă îndreptarea lui, dacă în cel mai scurt timp va primi o ploae bună.

În general, dacă cît de puțin va ploia, se așteaptă o recoltă mijlocie.

Cartofii în toate părțile au înflorit, ear în părțile nisipoase roadele sînt complet dezvoltate. Cutoatecă din cauza secetei lozele s'au vestejit, totuși se prevede o recoltă îndestulitoare. În unele locuri s'au început la stringerea cartofilor de vară, dela cere se obține o recoltă destul de bună. Dacă va ploia, și cei de toamnă deasemenea se vor dezvolta în deplin.

Plantele de grădină din cauza secetei au ramas îndărăt în dezvoltare. În cele mai multe locuri numai cu stropitul au putut ajuta la dez-

voltarea legumelor. Vermii și insectele au cauzat pagube în multe locuri.

Fasolea și alte legume, cutoatecă în urma ploilor din Iunie și-au mai venit la fire, cea mai mare parte suferă din cauza secetei și în cuiburile destul de dezvoltate nu sînt păstăi destui. În unele locuri fasolea a început a se pîrli. Păstăii mazărei sînt destul de dezvoltate; boabele sînt frumoase.

Cînepa și inul din cauza secetei au ramas foarte mici, dar destul de dese, și paele sînt foarte fine. Cînepa a înflorit. Sămănăturile de in au scuturat de mult floarea. Atît sîmînta cît și paiele sînt foarte slabe.

Viile se dezvoltă încet din cauza secetei, însă strugurii sînt destul de frumoși. În general se așteaptă o recoltă foarte bună.

Pomi au suferit mult anul acesta din cauza omizilor și a diferiților gîndaci. Prunele sînt frumoase în mai multe locuri. Cea mai frumoasă recoltă de prune se așteaptă în părțile de pe lângă Mureș.

CRONICA.

La adunarea generală a Fondului de teatru rom. ce se va ține în Oravița la 28, 29, 30 August c. se fac pregătiri pentru a se arangia și două excursii; una cu trenul de munte la Anina-Stajerlak-Marilla, și una pe Dunăre pînă la Turnu-Severin.

Colaboratorul nostru *Ilie Bogdanu* controlor la Căile ferate rom. din București, petrece în momentele de față în Oravița.

Profesorul *I. Apostolescu* din Pitești a obținut diploma de doctor în litere la universitatea din Paris. În teza sa de doctorat a arătat înrîurirea literaturii franceze asupra literaturii românești.

Di Liviu Popescu, contabil în Petrovaselo cu d-șoara *Elena Trif* — logodiți. Multe felicitări!

„Tribuna” arată ciudățenia unor rătăciți din Lipova, cari, înstrăinați de biserica strămoșească, primesc botezul în apele Murașului.

Di Nicolae Turia, candidat de avocat, cu d-șoara *Ecatarina Ranoî* din Oravița, fidanțați. Felicitări!

La ruga de *St. Ilie* se vor da două concerte românești, corul ort. rom. concertează în Grădina de tir, ear corul gr. cat. rom. dă producțiune în grădina dela otelul „Coroana ung.” Sperăm că ambele concerte vor fi, că și pîn'acum, binecercetate. Programele se distribuie cu invitările, și seara la cassă.

„Cucu din Ardeal”, și-a sistat apariția.

Traian Cinghița din *Reșița* și-a patentat o invenție pentru înlăturarea nenorocirilor de tramvae.

„Budapești Hirlop” vorbește despre un „balon dirigeabil maghiar”, care ar întrece pe a lui *Zeppelin*.

Directorul *Petru Opriș* din Cincibiserici a primit titlul de director superior de postă și telegraf.

La ruga din *Vrani*, o comună frunțasă în Valea Carașului, cu o populație selectă, oameni harnici, morali și cu sentimente bune, s'au văzut că femeile au cusurul de a fi prea sulemenite și dau prea mulți bani pe haine — de mătasă. Copiilor încă le șade rău detot cravatele nemțești, ce nu se potrivesc deloc cu portul lor frumos național.

Din *Gratz* vine vestea că munții *Stiriei* și *Carintiei* sînt acoperiți cu zăpadă.

La *Paris* au fost omorîți de trăsnet 13 muncitori, ce erau adăpostiți într'o șură.

Un funcționar de bancă, *Ernst Max* din *Budapesta*, sîrind jos din tren la stațiunea din *Rakos*, a ramas mort pe loc.

La cursurile libere dela universitatea din *Iasi* urmează și 15 studenți *Bucovineni*.

În aretul *Orșovei* și *Verciorovei* a fost o mare rumpere de nourî, făcînd pagube enorme.

În *Turcia*, în orașul *Tokat*, s'au înecat 2000 de oameni în urma unei grozave rumpere de nourî.

Moșia din *Visag* a *Diecezei Caransebeșului* a luat-o în arendă pe 12 ani harnicul preot *Alexandru Luchici* din *Reșișor*.

Treispzece comune din *Comitatul Bereg* au fost prididite de o rumpere de nourî, în care și-au pierdut viața 11 oameni, și s'a nimicit întreagă recolta.

Duminecă la 11 ore s'a împușcat aici în *Oravița* bărdășul *Iosef Klein*, socrul contabilului *Carol Sittner*.

Un deputat din *America* a propus în parlament, că între motivele de despărțire să fie socotit și părul fals, cum și folosirea de alifii cu carl nevestele își netezesc încrețiturile de pe obraz.

La *Budapesta* s'a sinucis fostul secretar de stat *Desideriu Gromon*.

Bibliografie.

«*Viața Românească*» din Iunie Nr. 6 are următorul sumar: *Delavrancea*: Stăpînia odată. *Izabela Sadoveanu*: Symbolismul. *D. Anghel* și *St. O. Iosif*: Cometa (actul III), sfîrșit. *I. Teodorescu*: Despre votul Universal în țările apusene și în special România. *Elena Farago*: H. de Regnier. *Din La Carbeille des heures* (versuri). *G. Pascu*: *Doina* (caracterul și locul ei în literatura noastră populară). *D. Munteanu-Rîmnic*: Note și schițe din *Dobrogea*. *Spiridon Antonescu*: *Cronică Artistică* (Expozițiunile D-lor: *Țincu*, *Satmary*; a școalei de Arhitectură. Momentul lui *Vasile Lascar*. Artă și Edilitate). *Dr. P. Cazacu*: *Cronica Medicală* (Pregătirea personalului sanitar inferior). *Dr. D. Călugăreanu*: *Cronica științifică* (Fragmentele moleculei proteice și importanța lor biologică). *I. G. Duca*: *Cronica externă* (Alegerile prezidențiale din Statele-Unite). *A. Mirea*: *Cronică veselă* (*Colloquim*). *Tarascon*: *Cronica Veselă* (*Fărimituri*). *C. S.*: *Cronica Internă* (*Democratismul de Aurel C. Popovici*). *Gt.*: *Viața Românească în Bucovina* (*Viața politică. — Societăți de meseriași. — Teatru. — Conferințe.*) *I. Russu-Șirianu*: *Scrisori din Ardeal*. *P. Nicanor & Co.*: *Miscellanea. Recenziî. Revista Revistelor. Varietăți. Mișcarea intelectuală în străinătate* *Bibliografie: Redacția și Administrația: Iași, Str. Colia 52.*

1705 sz. 1908 végrhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dettai kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. I. 154/11számu végzése következtében *Dr. Damian János* dettai ügyvéd által képviselt *Stern Samu gertyenyesi lakos javára Löbl Izidor rom-oraviczai lakos ellen 800 kor. s járulékaí erejéig 1908. évi június hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2022 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, faedények stb. nyilvános árverésen eladatnak.*

Mely árverésnek az oraviczabányai kir. járásbírósnak 1908. évi V. 912/2 számu végzése folytán 800 kor. tőkekövetelés, ennek 1907 évi május hó 3. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 148 korona 400 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig román-oraviczán az alperes lakásán leendő megtartására 1908. évi augusztus hó 6-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is le fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Oraviczabányán 1908. évi július 21-én.

Sztánkovits Miklós, kir. bir. vgrhtó.

Editor-proprietar: **Gheorghe Jianu.**

Redactor responsabil: **Alexandru Purgariu.**

Opuri și broșuri

Se recomandă
a executa următoarele:

Foi periodice

INVITĂRI.

BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori

BILANȚURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

• Tot felul de lucrări tipografice,

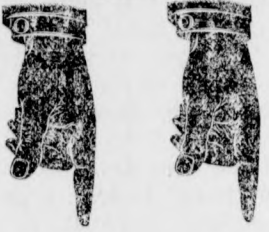
ce se țin de această branșă

PROGRAME.

BILETE DE CUNUNIE
după dorință și în culori

ADRESE

BELETE DE ÎNTRARE

PRET-CURRENTURI
în or ce limbă.

NOTE
STATUTE * LIBELE
CIRCULARE
AFIȘE

Tipografia „PROGRESUL”

Oravița

Strada Principală.

• Diferite tipărituri pentru bănci •

Comandele primite se efectuează cu promptitudine și cu conștiință.

Găti în comisuni

PREȚURI MODERATE!

Panglici pentru morți

CARTI DE VISITA
diferite formate

MENU

PLICURI CU FIRMA
OBLIGATIUNI